

Quickscan
Wet natuurbescherming

**Riegshoogtendijk 142
te Hollandscheveld**

projectnummer
202203

TITELBLAD

RAPPORT	
Type onderzoek	Quickscan Wet natuurbescherming
Locatie onderzoek	Riegshoogtendijk 142 te Hollandscheveld
Projectnummer	202203
Versie rapportage	1.0
Auteur	E. Voogt
Controle en vrijgave	J. Kamps
Paraaf vrijgave	
Datum	28 januari 2021

OPDRACHTGEVER	
Naam	Rieg Auto's
Contactpersoon	Dhr. J. Scholing
Adres	Coevorderstraatweg 31 a, 7917 PP GEESBRUG

UITGEVOERD DOOR		
		
info@ecoreest.nl www.ecoreest.nl		
Kantoor Zuidwolde Industrieweg 20 7921 JP Zuidwolde Tel: 0528 373 982	Kantoor Appingedam Opwierderweg 160 9902 RH Appingedam Tel: 0596 633 355	Kantoor Almere Transistorstraat 91-34 1322 CL Almere 036 82 00 397

Eco Reest Holding BV is gecertificeerd volgens "NEN-EN-ISO 9001:2015", voor het geven van milieukundig advies in relatie tot ruimtelijke ontwikkelingen en gebouwen met inbegrip van de uitvoering van gerelateerde onderzoeksactiviteiten op het gebied van bodemonderzoek en -sanering, ecologie, asbestinventarisaties, sloopbegeleiding, bouwkundige opnames en energieprestatie advies.

Eco Reest BV is lid van het Netwerk Groene Bureaus (NGB). Als aangesloten adviesbureau zorgen we samen met de andere leden voor een betere borging van kwaliteit in de uitvoering van ecologisch onderzoek.

Dit onderzoek en advies is tot stand gekomen onafhankelijk van de belangen van de opdrachtgever en derden.

Eco Reest BV is aangesloten bij het Netwerk Groene Bureaus en is gemachtigd gebruik te maken van de ontheffingen en correspondentie met bevoegde gezagen van het Netwerk Groene Bureaus met betrekking tot Wet natuurbescherming.

DISCLAIMER

Dit rapport is het resultaat van een quickscan Wet natuurbescherming dat is uitgevoerd ter plaatse van Riegshoogtendijk 142 te Hollandscheveld, in opdracht van Rieg Auto's. Ten behoeve van de juiste interpretatie van dit rapport is het noodzakelijk te beschikken over de gehele rapportage, inclusief bijlagen.

Het rapport is ongeschikt voor toepassing in een juridische context indien de paginanummering van het rapport onjuist of onvolledig is, de bijlagen genoemd in de inhoudsopgave (deels) ontbreken en het projectnummer in het rapport en op de bijlage niet overeenkomt.

© 2021 Eco Reest BV.

Gebruik en overname van gegevens alleen toegestaan met volledige bronvermelding.

Wijze van citeren: Eco Reest 2021 Hollandscheveld.202203.qs[v 1.0]

We stellen dit rapport alleen ter beschikking aan derden in geval van schriftelijke toestemming van de opdrachtgever.

INHOUD

1.	INLEIDING	4
1.1	Aanleiding en doel.....	4
1.2	Wettelijk kader.....	4
1.3	Plangebied en voorgenomen ontwikkelingen.....	5
2.	INVENTARISATIE EN EFFECTBEOORDELING	10
2.1	Bronnenonderzoek.....	10
2.2	Veldinspectie.....	11
2.3	Toetsing.....	11
3.	EFFECTBEOORDELING GEBIEDSBESCHERMING	12
3.1	Natura 2000	12
3.2	Natuurnetwerk Nederland	13
3.3	Natuur buiten het NNN	13
4.	EFFECTENBEOORDELING SOORTENBESCHERMING	14
4.1	Voorselectie soortgroepen	14
4.2	Flora	14
4.3	Broedvogels	14
4.4	Vleermuizen	16
4.5	Grondgebonden zoogdieren	17
4.6	Amfibieën en reptielen.....	18
4.7	Overige soorten.....	18
5.	CONCLUSIE EN ADVIES	19
5.1	Soortenbescherming	19
5.2	Gebiedsbescherming.....	19
5.3	Advies en vervolgstappen	19
5.4	Verantwoording	21
	GERAADPLEEGDE BRONNEN	22
BIJLAGEN		
1	Overzicht vrijgestelde soorten provincie Drenthe	

1. INLEIDING

In dit hoofdstuk wordt ingegaan op de aanleiding en het doel van het onderzoek en het wettelijk kader. Daarnaast wordt ingegaan op de huidige situatie van het plangebied en de beoogde ontwikkeling.

1.1 Aanleiding en doel

Aanleiding tot het onderzoek is het voornemen om ter plaatse van het onderzoeksterrein aan de ter plaatse van Riegshoogtendijk 142 te Hollandscheveld de aanwezige boerderij (grotendeels inpandig) te verbouwen tot een woning. Hierbij worden ook de twee aanwezige stallen en twee kapschuren gesloopt. De agrarische bestemming wordt gewijzigd naar wonen.

Omdat de ontwikkeling negatieve gevolgen kan hebben op beschermde natuurwaarden, is het voornemen getoetst aan de natuurwet- en regelgeving. Het doel van de quickscan Wet natuurbescherming is inzicht verkrijgen in de mogelijke effecten op beschermde natuurwaarden als gevolg van het plan. Indien negatieve effecten niet zijn te voorkomen, wordt geadviseerd omtrent de vervolgstappen.

1.2 Wettelijk kader

Voor de bescherming van natuurwaarden is de Wet natuurbescherming (Wnb) van toepassing. De Wnb regelt de bescherming van Natura 2000-gebieden, beschermde soorten en houtopstanden. De volledige wetstekst is hier te vinden: <https://wetten.overheid.nl/BWBR0037552/2020-01-01>. Daarnaast is, in het kader van gebiedsbescherming, ook het Natuurnetwerk Nederland (NNN) relevant.

Aangezien voor voorliggend plan geen bomen worden gekapt, is het aspect beschermde houtopstanden niet relevant. De quickscan gaat uitsluitend in op de onderdelen gebiedsbescherming (Natura 2000 en NNN) en soortenbescherming.

Natura 2000

Hoofdstuk 2 van de Wnb regelt de bescherming van Natura 2000-gebieden, bestaande uit Vogel- en/of Habitatrictlijngebieden. Per Natura 2000-gebied zijn instandhoudingsdoelen geformuleerd voor bescherming van habitattypen, habitats van soorten en leefgebieden van soorten en vogels.

Vooraf is verplicht te beoordelen of plannen/projecten in of in de nabijheid van Natura 2000-gebieden significant negatieve effecten kunnen hebben. Als uit de beoordeling (voortoets) blijkt dat geen effecten optreden dan kan een plan worden vastgesteld of is een vergunning voor een project of handeling niet nodig. Zijn (significante) effecten niet uit te sluiten dan is een nadere beoordeling en/of een vergunning nodig.

Natuurnetwerk Nederland

De bescherming van het Natuurnetwerk Nederland (NNN) is vastgelegd in het Besluit algemene regels ruimtelijke ordening (Barro) en uitgewerkt in provinciale verordeningen. Provincies wijzen gebieden aan die het NNN vormen. Via de provinciale verordeningen worden, in het belang van de bescherming, instandhouding en ontwikkeling van de wezenlijke kenmerken en waarden-, regels gesteld omtrent de inhoud van bestemmingsplannen en omgevingsvergunningen.

Voor nieuwe ontwikkelingen binnen het NNN, waarbij wordt afgeweken van het bestemmingsplan, geldt een 'nee, tenzij'-afweging. Dit houdt kortweg in dat significante aantasting van de wezenlijke kenmerken en waarden van het NNN niet is toegestaan. Regels voor beoordeling van effecten op het NNN zijn vastgelegd in provinciale verordeningen.

Soortenbescherming

In hoofdstuk 3 van de Wnb is het onderdeel soortenbescherming is opgenomen. De beschermingsregimes ten aanzien van beschermde soorten zijn te onderscheiden in Vogelrichtlijnsoorten (art. 3.1 – 3.4), Habitatrichtlijnsoorten (art 3.5 – 3.9) en nationaal beschermde soorten (art 3.10 – 3.11). Daarnaast is in de Wnb een zorgplichtartikel (1.11) opgenomen ter bescherming van alle in het wild levende flora en fauna.

De Wnb gaat uit van het ‘nee, tenzij’-principe. Dit betekent dat activiteiten met een schadelijk effect op beschermde soorten in principe verboden zijn. Van dit verbod kan onder voorwaarden worden afgeweken met een ontheffing of een vrijstelling. De provincie Drenthe is bevoegd gezag voor het uitvoeren van de Wet natuurbescherming en heeft voor de implementatie een verordening opgesteld met daarin onder andere een lijst met de vrijgestelde soorten (zie bijlage 1).

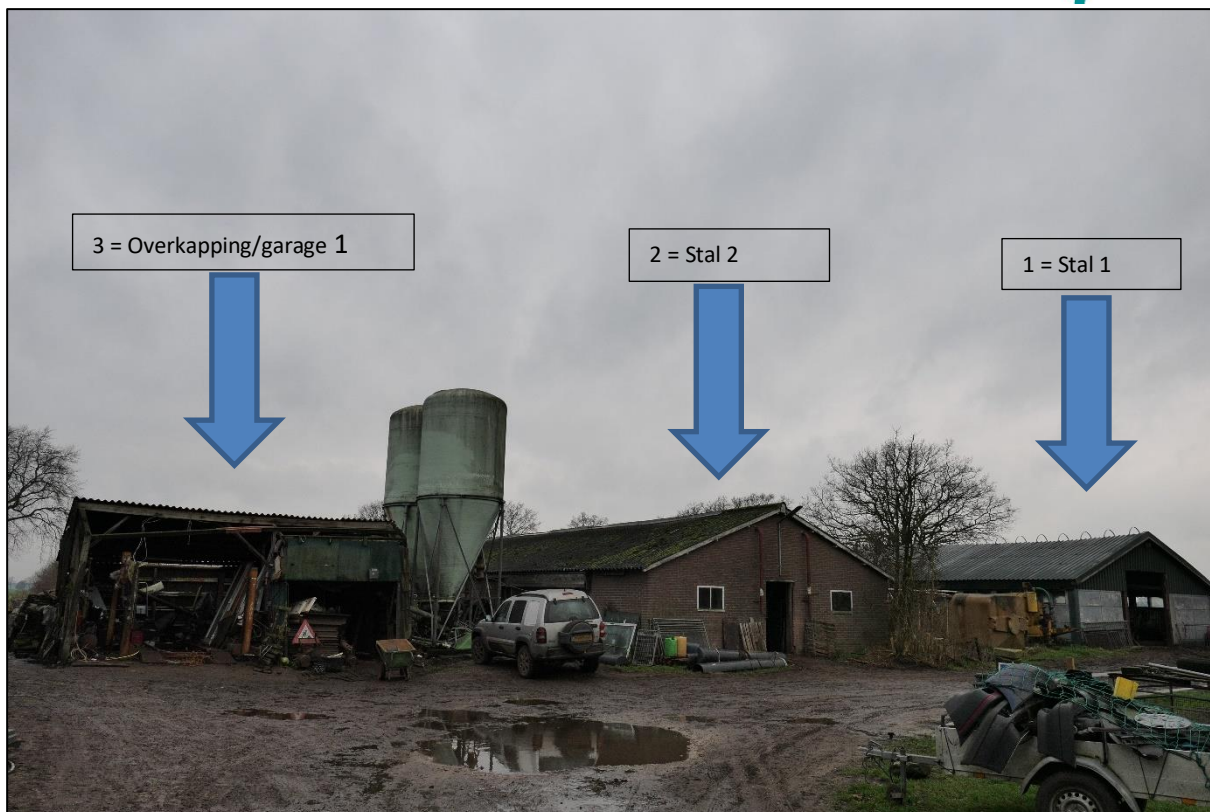
1.3 Plangebied en voorgenomen ontwikkelingen

Huidige situatie plangebied

Het plangebied is gelegen aan de Riegshoogtendijk 142 (figuur 1.1). te Hollandscheveld en bestaat uit een boerenerf met opstallen. De omgeving is een veenweidegebied bestaande uit veelal grasland. Figuren 1.2 tot en met 1.7 geven een impressie van het plangebied.

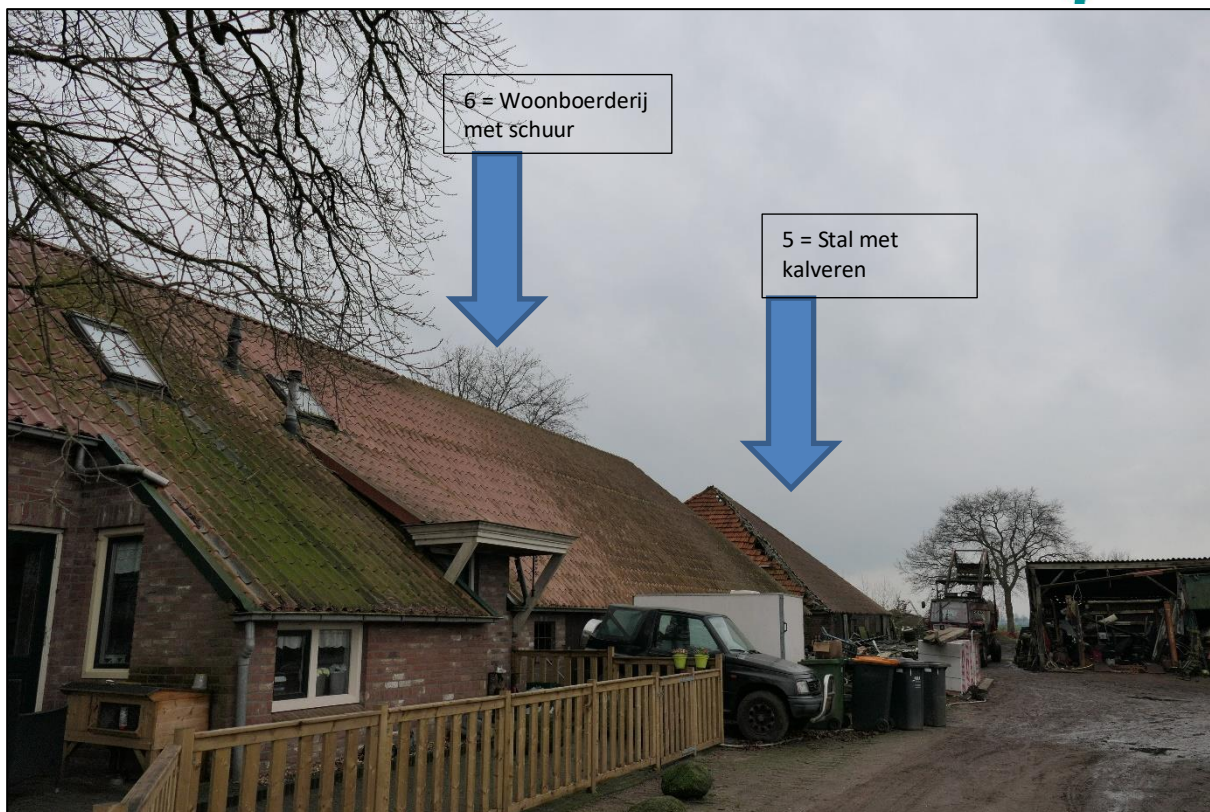
Figuur 1.1 Plangebied (rood omlijnd) (bron achtergrondkaart: ArcGIS).

Figuur 1.2 Voorzijde terrein, gezien vanaf oosten.

Figuur 1.3 Achterzijde terrein, gezien vanaf westen.

6 = Woonboerderij met schuur

5 = Stal met kalveren

Figuur 1.4 Woonboerderij met schuur, met daarachter de stal met kalveren gezien vanaf noordoosten.

5 = Stal met kalveren

Figuur 1.5 Detail schuur achter de (woon)boerderij met daarachter de stal met kalveren.

Figuur 1.6 Diverse rommelige hoekjes op het terrein (nabij locatie 4).

Figuur 1.7 Diverse rommelige hoekjes op het terrein (nabij locatie 2).

Voorgenomen ontwikkelingen

De opdrachtgever is voornemens om ter plaatse van het onderzoeksterrein de boerderij (grotendeels inpandig) te verbouwen tot een woning. Hierbij worden ook de twee aanwezige stallen en twee kapschuren gesloopt. De agrarische bestemming wordt voor dit deel gewijzigd naar wonen. Daarnaast wordt op de locatie waar de twee stallen (locatie 1 en 2) staan, een nieuwe stal gerealiseerd. Hiervoor is geen wijziging van het bestemmingsplan nodig.

De sloop van de stallen en de inpandige verbouwing van de woonboerderij met aangrenzende schuren betekent mogelijk een verdwijnen van habitat van beschermde soorten.

Binnen het plangebied zijn enkele rommelige hoekjes met oude materialen aanwezig (figuur 1.6 en 1.7). Veelal zijn deze hoekjes begroeid met bramen of enkele grassen, brandnetels en overige planten van voedselrijke omstandigheden. Door de ingreep worden deze rommelhoekjes verwijderd.

Binnen het plangebied staan enkele struiken (vlier) direct naast een van de stallen. Bij het slopen van de stal zullen deze struiken worden verwijderd.

Overige bomen die rondom de boerderij aanwezig zijn blijven behouden.

Op het moment van schrijven is niet bekend wanneer de werkzaamheden zullen plaatsvinden.

2. INVENTARISATIE EN EFFECTBEOORDELING

Het onderzoek heeft bestaan uit het raadplegen van beschikbare bestaande bronnen aangevuld met een veldinspectie van het plangebied.

2.1 Bronnenonderzoek

Voorafgaand aan het veldbezoek is gestart met een bureaustudie naar het voorkomen van beschermde flora en fauna ter plaatse van het plangebied en de nabije omgeving. Dit bronnenonderzoek heeft bestaan uit het op 9 januari 2021 opvragen van gegevens van de Nationale Databank Flora en Fauna (NDFF, 2020) van de afgelopen tien jaar. Hierin is een overzicht opgevraagd van de ontheffingsplichtige soorten in de Wet natuurbescherming binnen een straal van 1 kilometer rond het plangebied. Bij het gebruik is rekening gehouden met de juridische houdbaarheid van de gegevens (3-5 jaar). Oudere waarnemingen kunnen worden gebruikt om de ecologische potenties in te schatten. De voor onderhavig onderzoek van toepassing zijnde soorten staan weergegeven in tabel 2.1. Verder is gebruik gemaakt van bestaande literatuurgegevens (verspreidingsatlassen en dergelijke).

Ten aanzien van gebiedsbescherming is aan de hand van (provinciale) kaartviewers nagegaan of het plangebied in/nabij beschermde gebieden (Natura 2000-gebieden en/of het NNN) ligt.

Tabel 2.1. Beschermde soorten binnen 1 kilometer van het plangebied.

Soort	Bescherming
Flora	
Kartuizer anjer	Wnb art. 3.10
Vogels	
Blauwe Reiger	Bern II, categorie 5**
Bonte Vliegenvanger	Bern II, categorie 5**
Boomklever	Bern II, categorie 5**
Boomkruiper	Bern II, categorie 5**
Boomvalk	Bern II, categorie 4*
Buizerd	Bern II, categorie 4*
Gierzwaluw	Categorie 2
Glanskop	Bern II, categorie 5**
Grauwe Vliegenvanger	Bern II, categorie 5**
Groene Specht	Bern II, categorie 5**
Grote Bonte Specht	Bern II, categorie 5**
Grote Gele Kwikstaart	Bern II, categorie 3*
Havik	Bern II, categorie 4*
Huismus	Categorie 2
Huiszwaluw	Bern II, categorie 5**
Kleine Bonte Specht	Bern II, categorie 5**
Koolmees	Bern II, categorie 5**
Kerkuil	Bern II, categorie 3*
Oeverzwaluw	Bern II, categorie 5**
Ooievaar	Bern II, categorie 3*
Pimpelmees	Bern II, categorie 5**
Raaf	Categorie 5
Ransuil	Bern II, categorie 4*
Roek	Categorie 2
Slechtvalk	Bern II, categorie 3*
Sperwer	Bern II, categorie 4*
Torenvalk	Bern II, categorie 5**

Wespendief	Bern II, categorie 4*
Zwarte Kraai	Categorie 5
Zwarte Mees	Bern II, categorie 5**
Zwarte Roodstaart	Bern II, categorie 5**
Vleermuizen	
Baardvleermuis	Bern II, HR IV
Franjestaart	Bern II, HR IV
Gewone dwergvleermuis	HR IV
Gewone grootoorvleermuis	Bern II, HR IV
Watervleermuis	Bern II, HR IV
Zoogdieren	
Das	Wnb art. 3.10
Eekhoorn	Wnb art. 3.10
Grote bosmuis	Wnb art. 3.10
Otter	Bern II, HR IV
Steenmarter	Wnb art. 3.10
Waterspitsmuis	Wnb art. 3.10
Wolf	HR IV
Amfibieën	
Poelkikker	HR IV
Vissen	
Grote modderkruiper	HR IV
Ongewervelden	
Grote vos	Wnb art. 3.10

*Nesten van vogels die behoren tot **categorie 1 tot en met 4** zijn jaarrond beschermd.

Nesten van soorten die vallen onder **categorie 5 zijn eveneens jaarrond beschermd als er onvoldoende alternatieve nestlocaties overblijven in de omgeving. Hoewel deze vogelsoorten vaak terugkeren naar de plaats waar zij het voorgaande jaar hebben gebroed, beschikken ze wel over voldoende flexibiliteit om zich elders te vestigen.

2.2 Veldinspectie

De literatuurgegevens vormen de basis voor het veldbezoek dat overdag op 11 januari 2021 (droog half bewolkt, windkracht 2 Bft, temperatuur 4 °C) is uitgevoerd. Het plangebied en de directe omgeving is onderzocht door een ecooloog van Eco Reest. Het bezoek is erop gericht om te beoordelen of in het plangebied en de directe omgeving potentiële leef- en groeiplaatsen van beschermde dieren en plantensoorten aanwezig zijn.

2.3 Toetsing

Voor het onderdeel gebiedsbescherming (H3) is ten aanzien van Natura 2000 een voortoets uitgevoerd, waarin is beoordeeld of (significant) negatieve effecten op de beschermde waarden (instandhoudingsdoelen) van Natura 2000-gebieden zijn te verwachten, en of er een diepgaandere beoordeling noodzakelijk is. Voor de regels ten aanzien van het NNN is bepaald of mogelijk sprake is van negatieve effecten op de wezenlijke kenmerken en waarden van het NNN en of vervolgonderzoek nodig is.

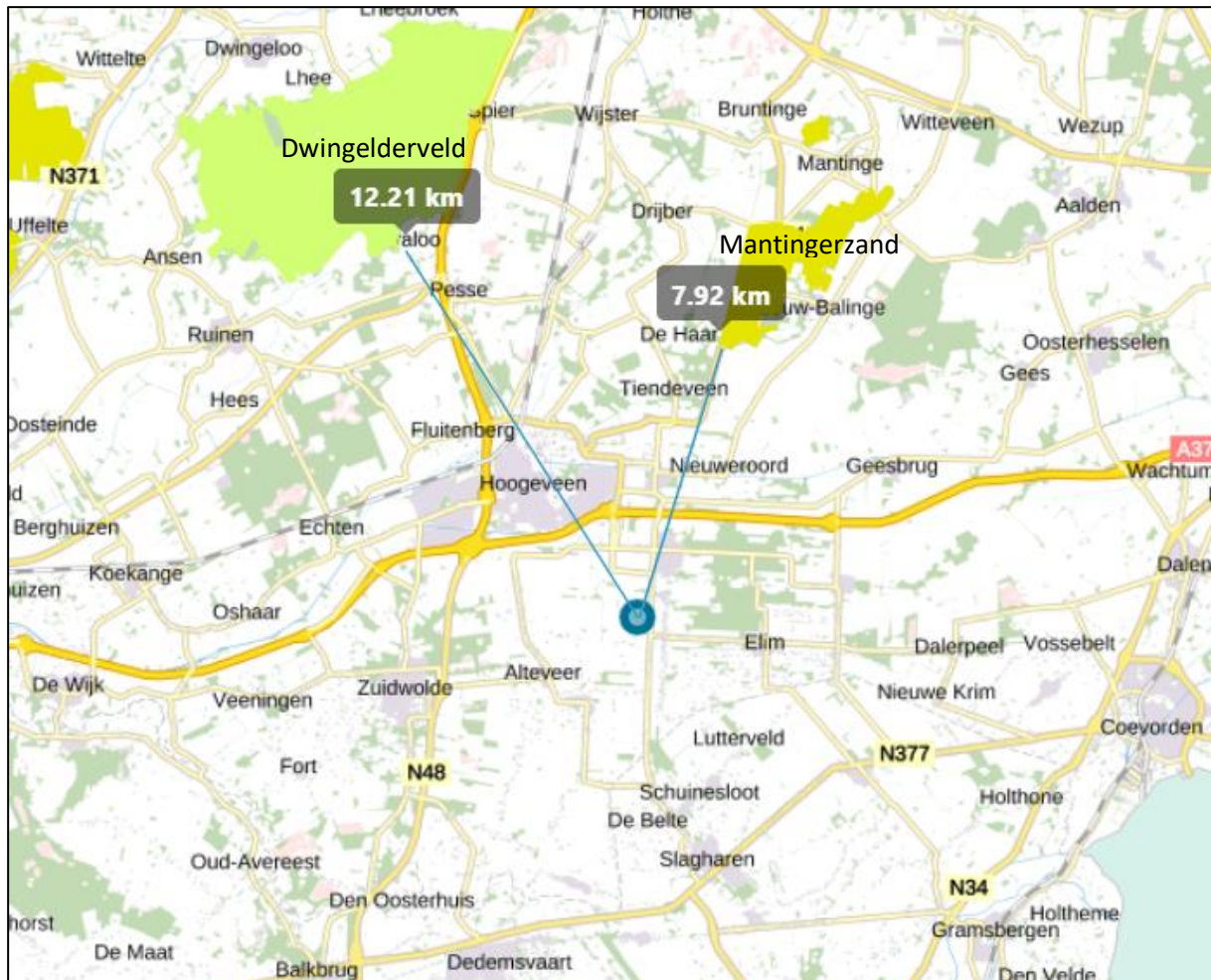
Voor het onderdeel soortenbescherming (H4) is op basis van het bronnenonderzoek en het veldbezoek beoordeeld welke beschermde soorten (mogelijk) aanwezig zijn. Vervolgens is op basis van het voornemen bepaald of en zo ja, welke effecten kunnen optreden op beschermde soorten. Indien sprake is van negatieve effecten is advies gegeven over de te nemen vervolgstappen.

3. EFFECTBEOORDELING GEBIEDSBESCHERMING

3.1 Natura 2000

Ligging plangebied t.o.v. Natura 2000-gebieden

Het plangebied ligt buiten de begrenzing van Natura 2000-gebied. De dichtstbijzijnde Natura 2000-gebieden betreffen Mantingerzand en Dwingelderveld, op respectievelijk 7.9 en 12.2 kilometer afstand (zie figuur 3.1).

Figuur 3.1 Globale ligging plangebied (blauwe marker) ten opzichte van de dichtstbijzijnde Natura 2000-gebieden (Bron: PdokViewer).

Mogelijke effecten

Op basis van de effectenindicator (Broekmeyer et al. 2014, 2006) kan de meest gelijkende categorie woningbouw in relatie tot de meest nabij gelegen Natura 2000-gebieden mogelijk leiden tot: oppervlakteverlies, versnippering, verontreiniging, verdroging, verstoring (optisch), trillingen en mechanische effecten. Als aanvulling hierop kan ook sprake zijn van verzuring/vermesting als gevolg van stikstofdepositie.

Effectbeoordeling

Aangezien het plangebied buiten de begrenzing van Natura 2000-gebied ligt, beperken eventuele effecten zich tot externe werking. Vanwege de afstand tot de meest nabij gelegen Natura 2000-gebieden (>7 kilometer), de potentiële effecten, bekende dosis-effectrelaties (Cardinaals et al. 2019, Vegte et al. 2014, Broekmeyer et al. 2014 en Krijgsveld et al. 2008) en de aard en omvang van de

voorgenomen ontwikkeling, zijn negatieve effecten – inclusief stikstofdepositie – op voorhand uitgesloten.

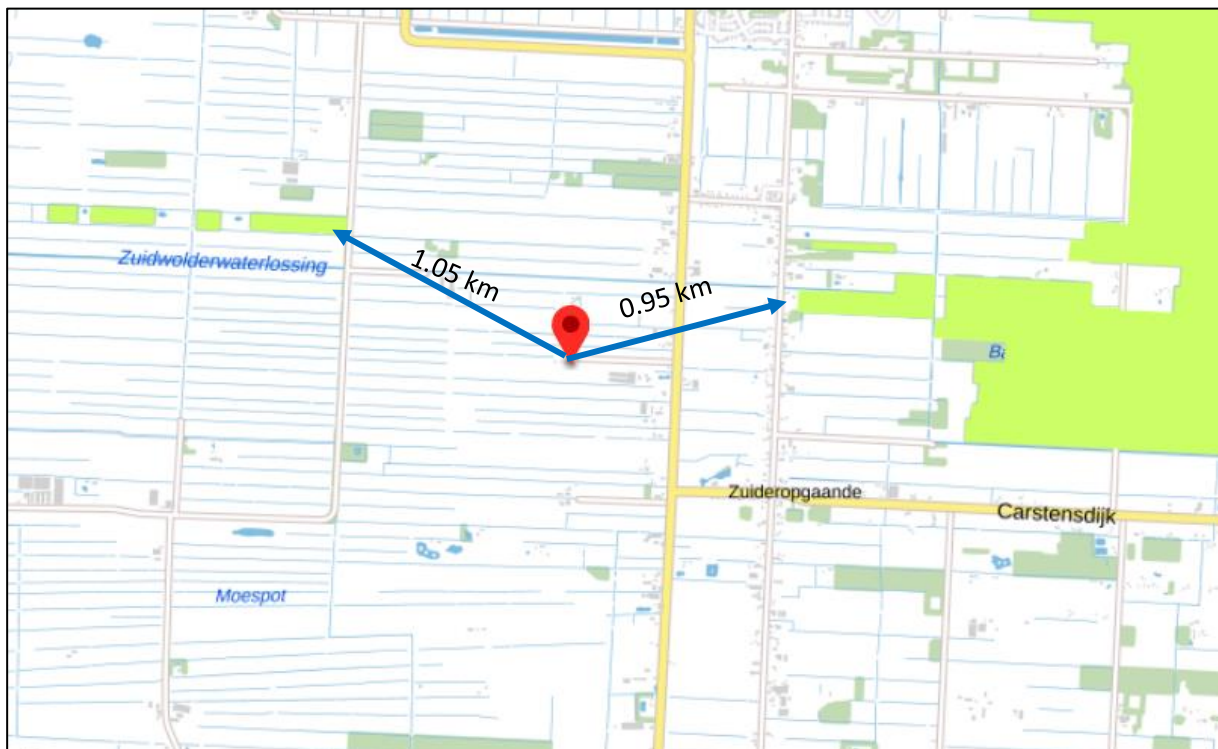
3.2 Natuurnetwerk Nederland

Ligging plangebied t.o.v. het NNN

Op de kaart in figuur 3.2 is te zien dat het plangebied niet binnen het Natuurnetwerk Nederland (NNN) ligt. Het dichtstbijzijnde NNN-gebied ligt op circa 0.95 kilometer afstand.

Effectbeoordeling

Gezien de afstand (> 0.95 kilometer), de aard en omvang van de voorgenomen ontwikkeling, is geen sprake van aantasting van wezenlijke waarden en kenmerken van het NNN. Vervolgstappen ten aanzien van het NNN zijn niet aan de orde.

Figuur 3.2 Ligging plangebied (marker) ten opzichte van het NNN (groen) en Zone Ondernemen met Water en natuur (gestippeld) (Bron: <https://www.ruimtelijkeplannen.nl>. NNN 2020 Drenthe)

3.3 Natuur buiten het NNN

In het Drentse ruimtelijk beleid is naast bescherming van natuur binnen het NNN ook aandacht voor bescherming van natuur buiten het NNN, namelijk in bijzonder provinciale natuurgebieden, ecologische verbindingen en ganzenrustgebieden (Provincie Drenthe – Omgevingsvisie, 2018).

In Drenthe is momenteel één gebied aangewezen als bijzonder provinciaal natuurgebied: Landgoed Overcingel. Dit gebied ligt in Assen, op meer dan 30 kilometer afstand. Ook ligt het plangebied niet in/nabij ecologische verbindingen en ganzenrustgebieden (Provincie Drenthe – Omgevingsvisie, 2018). In Drenthe is alleen het Leekstermeer als ganzenrustgebied aangewezen.

Gezien de afstanden tot deze gebieden is geen sprake van negatieve effecten. Vervolgstappen zijn niet aan de orde.

4. EFFECTENBEOORDELING SOORTENBESCHERMING

4.1 Voorselectie soortgroepen

Vanwege de eigenschappen van het plangebied zijn niet op alle beschermde soortgroepen effecten te verwachten. Aangezien binnen het plangebied oppervlaktewater ontbreekt, is aanwezigheid van vissen en (voortplanting van) libellen op voorhand uitgesloten.

4.2 Flora

Binnen het plangebied zijn diverse soorten van voedselrijke omstandigheden aangetroffen, waaronder braam (spec), Engels raaigras, gewone vlier en vogelmuur. Beschermde flora wordt op basis van de terreinkenmerken (voedselrijk) en de bekende verspreidingsgegevens uitgesloten. De in de nabijheid bekende Kartouizer anjer (zie tabel 2.1) staat op voedselarme en uitgesproken stikstofarme grond en stenige plaatsen en wordt daarom niet verwacht rondom het plangebied waar veeteelt wordt bedreven. Vervolgstappen ten aanzien van flora zijn niet aan de orde.

4.3 Broedvogels

Jaarrond beschermde nesten

In de omgeving van het plangebied zijn diverse soorten met jaarrond beschermde nesten bekend, zoals huismus en gierzwaluw (zie tabel 2.1).

Gierzwaluw

Potentiële nestplaatsen van gierzwaluw worden uitgesloten, aangezien deze soort voornamelijk gezien wordt in een stedelijke omgeving en niet in landelijk gebied waar plangebied deel van uitmaakt. Daarnaast zijn de daken van de aanwezige gebouwen in het plangebied minimaal geschikt voor gierzwaluw aangezien er geen geschikte dakpannen of andere ruimtes aanwezig zijn waaronder ruimte is voor nestende gierzwaluwen.

Huisumus

Huisumus is in plangebied ruim aanwezig en gebruikt onder andere de stallen als foerageergebied. Rondom en in de stallen met koeien (locatie 1 en 2) zijn tijdens het veldbezoek foeragerende mussen aangetroffen. De hoop met afval rond locatie 4 was tijdens het veldbezoek in gebruik als kwetterplek. Nesten worden niet verwacht in en rond de stallen (locatie 1 en 2), deze daken bieden weinig mogelijkheden voor mussen om te nestelen. Het roepen vanaf het dak concentreerde zich rondom daken van locatie 5 en 6, verwacht wordt dat de nestlocaties zich hier bevinden. Onder het halfopen dak (in de schuur van locatie 6) is in ruime mate huismussenpoep gevonden.

Kerk- en steenuil

Overige soorten met jaarrond beschermde nesten zoals kerk- of steenuil kunnen in de stallen (locatie 2) of in de schuur grenzend aan de woning (locatie 5 en 6) tot broeden komen. Deze schuren of stallen zijn open en gemakkelijk toegankelijk.

Voor kerkuil biedt het plangebied (en ruime omgeving) een geschikte leefomgeving.

De kerkuil is een soort die voorkomt in cultuurland met gras- en bouwlanden die begrensd worden door kruidenrijke akkerranden, houtwallen, heggen of bosjes. Ze worden bijna nooit aangetroffen in bossen. (Kennisdocument Bij 12 kerkuil, 2017).

Voor steenuil is het plangebied en omgeving mogelijk te open. In de NDFF is deze soort binnen 1 kilometer van het plangebied niet aangetroffen (zie tabel 2.1). Deze soort is meer gebonden aan kleinschalig agrarisch landschap. De steenuil is vogel die gebruikelijk leeft op erven van

burgerwoningen, bij boerderijen in het agrarische cultuurlandschap en aan dorpsranden. (Kennisdocument Bij 12 steenuil, 2017).

De schuren bieden een geschikte verblijfplaats, maar zijn erg open en daarmee ook toegankelijk voor roofdieren. In de schuur grenzend aan de woonboerderij (locatie 5) is een uilenkast aanwezig, die volgens de eigenaar en bewoner van de woning grenzend aan het plangebied vijftien jaar is geplaatst en sindsdien niet in gebruik is genomen door uilen. Tijdens het veldbezoek zijn in geen van de schuren en overkappingen sporen van uilen gevonden (o.a. in de vorm van braakballen en ontlasting).

Verblijfplaatsen van kerkuil en steenuil kunnen hiermee worden uitgesloten in de planlocatie.

Figuur 4.1 Uilenkast in de schuur grenzen aan de boerderij.

Boerenwaluw

Binnen het plangebied is boerenwaluw bekend. Recente nesten zijn aangetroffen in de stallen (locatie 1 en 2). Nesten van boerenwaluw zijn jaarrond beschermd, maar vallen onder categorie 5 (zie tabel 2.1) wat inhoudt dat ze beschermd zijn als er onvoldoende alternatieve nestlocaties overblijven in de omgeving.

Andere soorten met jaarrond beschermde nesten worden uitgesloten in het plangebied vanwege het ontbreken van geschikte broedgelegenheid, onder andere in de vorm van bomen, grasland, en oevers. Ook in de directe omgeving van het plangebied zijn geen nesten van deze soorten waargenomen en/of bekend.

Voor de in de nabijheid bekende categorie 5 soorten zoals koolmees, pimpelmees en boomklever (zie tabel 2.1) zijn in de omgeving van het plangebied voldoende alternatieven aanwezig.

Overige broedvogels

Binnen en in de directe omgeving van het plangebied kunnen vogels in de stallen, woonboerderij met schuur en de overkapping het aanwezige opgaand groen, groene hagen en de woningen tot broeden komen. Voor alle inheemse vogelsoorten geldt een verbod op handelingen die soorten, nesten binnen het broedseizoen, eieren of vaste rust-of verblijfplaatsen beschadigen. Verstoring van broedgevallen is toegestaan zolang dit geen wezenlijke invloed op de gunstige staat van instandhouding heeft.

Geadviseerd wordt de werkzaamheden buiten het broedseizoen uit te voeren, zodat geen sprake is mogelijke overtreding van de Wet natuurbescherming ten aanzien van broedvogels. Voor het broedseizoen wordt geen standaardperiode gehanteerd, van belang is of er een broedgeval aanwezig is. Globaal loopt het broedseizoen van vogels van maart tot september. Dit is echter afhankelijk van de soort en van de klimatologische omstandigheden.

Bij uitvoering van de werkzaamheden in het broedseizoen wordt geadviseerd potentiële nestlocaties vóór het broedseizoen ongeschikt te maken voor vogels. Ook kan ervoor worden gekozen de werkzaamheden voor het broedseizoen op te starten en continu door te werken, zodat vogels buiten de invloedssfeer van de werkzaamheden geschikte broedgelegenheden zullen zoeken.

Wanneer de werkzaamheden in het broedseizoen worden opgestart en de locaties niet van tevoren dicht gezet kunnen worden, moet de locatie voorafgaand aan de werkzaamheden worden vrijgegeven door een ervaren ecoloog (broedvogelcheck). Indien bij de controle in gebruik zijnde nesten van vogels, of in aanbouw zijnde nesten worden aangetroffen moet een zorgvuldige werkwijze worden bepaald of dienen de werkzaamheden worden uitgesteld tot het nest niet meer in gebruik is.

4.4 Vleermuizen

Verblijfplaatsen

Aanwezigheid van verblijfplaatsen van vleermuizen in het plangebied kan niet op voorhand worden uitgesloten.

Tijdens het veldbezoek bleek dat er bij een van de stallen (locatie 2) een geschikte spouw aanwezig is waarin gebouwbewonende vleermuizen kunnen verblijven. Deze spouw is toegankelijk via de (kapotte) ramen, (zie figuur 4.2) en via de scheuren aan de achterzijde van de stal (figuur 4.3). Tevens biedt het dak mogelijk toegang tot de spouw (figuur 4.4). Deze stal is daarmee potentieel geschikt als paar-, zomer-, kraam- of overwinteringslocatie van gebouwbewonende soorten, zoals de in de directe omgeving bekende gewone dwergvleermuis.

Ook in een deel van de overige opstallen (locatie 4, 5, en 6) zijn op diverse plekken nisjes en gaten gevonden waar vleermuizen in de zomer een verblijfplaats kunnen vinden. Deze opstallen hebben allemaal ruim mogelijkheid voor vleermuizen om naar binnen te vliegen.

Daarnaast kunnen gewone dwergvleermuizen in grote groepen overwinteren. In de nazomer worden deze massawinterverblijfplaatsen in grote groepen verkend door voor een dergelijke verblijfplaats te zwermen. Dit gedrag is tot nu toe met name aangetoond bij grotere, hoge gebouwen, zoals flats of kerken. Een zwermlocatie van gewone dwergvleermuizen kan worden uitgesloten binnen het plangebied.

Door de voorgenomen ontwikkeling kunnen mogelijk aanwezige verblijfplaatsen aangetast en/of verstoord worden. Nader soortgericht onderzoek is noodzakelijk om eventuele verblijfplaatsen vast te stellen dan wel te kunnen uitsluiten.

In het plangebied zijn geen geschikte bomen aangetroffen waarin boombewonende vleermuizen kunnen verblijven.

Vliegrouete

De houtwallen/ lanen in de omgeving vormen lijnvormige elementen die als vliegrouete kunnen worden gebruikt door vleermuizen. Gezien de afwezigheid van alternatieven in de directe omgeving betreft het mogelijk essentiële vliegrouetes. Deze routes worden bij de werkzaamheden deze mogelijke vliegrouetes echter niet aangetast. Werkzaamheden vinden uitsluitend overdag plaats, zodat ook geen sprake is van lichtverstoring. Vervolgstappen ten aanzien van vliegrouetes van vleermuizen zijn zodoende niet aan de orde.

Foerageergebied

Het plangebied kan onderdeel uitmaken van het van het foerageergebied van in de omgeving voorkomende soorten vleermuizen (zie tabel 2.1). Aangezien de werkzaamheden overdag plaatsvinden en de locatie en omgeving na ontwikkeling voldoende geschikt blijven als foerageergebied is verder onderzoek naar het voorkomen van foerageergebieden van vleermuizen niet noodzakelijk.

4.5 Grondgebonden zoogdieren

Verblijfplaatsen van beschermde grondgebonden zoogdieren (zonder provinciale vrijstelling) worden op basis van de habitateisen, de terreinkenmerken en het veldbezoek niet uitgesloten.

Steenmarter

De steenmarter komt veelal voor in bebouwde gebieden en cultuurlandschappen. Door zijn grote aanpassingsvermogen kan de soort in vrijwel alle biotopen voorkomen. Toch geeft de steenmarter de voorkeur aan gebieden met kleinschalige landbouw, met oude schuren, heggen en geriefhoutbosjes. Een steenmarter kan binnen zijn leefgebied soms wel tientallen schuilplaatsen hebben, zoals in boomholtes, takkenhopen, dichte struwelen, zolders of kruipruimtes. (Zoogdiervereniging)

De omgeving van het plangebied en het plangebied zelf bieden een geschikte habitat voor steenmarter in de vorm van (steen)hopen en rommelhoekjes. Daarnaast bieden de stallen en overkappingen een geschikte verblijfplaats. De wat oudere stal (locatie 2) heeft daarnaast een verlaagd plafond (deel verwijderd) waarachter steenmarters mogelijk verblijfplaatsen kunnen hebben.

De aanwezigheid van tien katten en een hond (Jack Russel) verkleint echter wel de kans dat steenmarter deze locatie als verblijfplaats heeft gekozen, echter kan de mogelijkheid dat steenmarter de wat oudere stal (locatie 2) of een deel van het terrein waar steen- en overige hopen liggen gebruikt niet worden uitgesloten.

Overige beschermde zoogdieren worden niet verwacht vanwege het ontbreken van geschikte biotopen zoals bos of oevers en water.

Overige zoogdieren

In het plangebied zijn vaste verblijfplaatsen van algemene grondgebonden zoogdiersoorten zoals muizen, konijnen, mollen, egel en kleine marterachtigen zoals bunzing, hermelijn en wezel te verwachten. Bij de geplande ingrepen kunnen enkele verblijfplaatsen en/of exemplaren van deze grondgebonden zoogdieren geschaad worden. In voorliggende situatie geldt voor deze soorten in de provincie Drenthe vrijstelling van de verbodsartikelen uit de Wet natuurbescherming (zie bijlage 1), waardoor het nemen van vervolgstappen voor deze zoogdieren niet aan de orde is.

4.6 Amfibieën en reptielen

Poelkikker

Op ongeveer 300 meter vanaf plangebied is een poeltje aanwezig. Het poeltje biedt mogelijk een geschikte voorplantingshabitat voor in de omgeving bekende poelkikker (zie tabel 2.1).

De poelkikker komt vooral voor op de pleistocene, hogere zandgronden, bij voorkeur bij stilstaande wateren in bos- en heidegebieden. Behalve op de hoge zandgronden is de soort ook aanwezig op laagdynamische plekken in het rivierengebied. De poelkikker heeft voorkeur voor voedselarm, schoon water met begroeide oeverzones (Ravon). Uit waarnemingen van de NDFF blijkt dat er enkele poelkikkers binnen vijfhonderd meter ten noorden van de onderzoekslocatie zijn waargenomen.

Vanaf oktober verlaten poelkikkers de waterkant en gaan ze op zoek naar een overwinteringsplaats op het land. Hij graaft zich dan de grond in of overwintert in muizenholletjes of onder stronken en dergelijke. De overwinteringsplaatsen liggen afhankelijk van het landschapstype binnen de 100 à 200 meter van het water. (Kennisdocument Poelkikker Bij 12). Plangebied biedt een geschikte overwinteringshabitat voor poelkikkers in de vorm van steenhopen en rommelhoekjes. Bij verwijdering van rommelhoekjes in de winter worden mogelijk exemplaren van deze soort verwijderd.

Overige amfibieën

Naar alle waarschijnlijkheid zal er ook sprake zijn van incidentele verblijfplaatsen (landhabitat) van algemeen voorkomende amfibieën (bijvoorbeeld bruine kikker en gewone pad). Deze algemeen voorkomende diersoorten zijn aangemerkt als vrijgestelde soorten waarvoor in het kader van bestendig beheer, bestendig gebruik, onderhoud aan infrastructuur of ruimtelijke ontwikkelingen een vrijstelling geldt.

Reptielen

Gelet op de terreinkenmerken, de habitateisen en verspreidingsgegevens wordt het voorkomen van beschermde reptielen ter plaatse van het plangebied uitgesloten. Vervolgstappen ten aanzien van reptielen zijn niet aan de orde.

4.7 Overige soorten

Gelet op de terreinkenmerken, de habitateisen en verspreidingsgegevens wordt het voorkomen van beschermde vissen, vlinders en overige ongewervelden ter plaatse van het plangebied uitgesloten. Vervolgstappen ten aanzien van de soortgroepen vissen en ongewervelden zijn niet aan de orde.

5. CONCLUSIE EN ADVIES

5.1 Soortenbescherming

Uit de quickscan Wet natuurbescherming ten aanzien van soortenbescherming wordt het volgende geconcludeerd:

- Vogels: in het plangebied is een populatie **huismussen** aanwezig. Hiermee maakt plangebied deel uit van het leefgebied van huismus. Onbekend is waar deze huismussen nestelen, waarschijnlijk in de woonboerderij met aangrenzende schuur (locatie 6). Echter mogelijk worden ook andere opstallen, waaronder te slopen stallen gebruikt als nestlocatie. Nader soortgericht onderzoek moet uitwijzen waar deze nesten zich bevinden. De stallen worden gebruikt door **boerenwaluw**.
Binnen en in de directe omgeving van het plangebied kunnen **algemene vogelsoorten** (zonder jaarrond beschermde nesten) tot broeden komen.
- Verblijfplaatsen van **vleermuizen** zijn in de stallen en schuren niet uitgesloten. Mogelijk vormt het plangebied onderdeel van een vliegroute en foerageergebied. Dit betreft echter geen essentieel leefgebied en de ontwikkeling heeft geen negatief effect op de functionaliteit ervan.
- Het plangebied maakt mogelijk deel uit van het leefgebied van **steenmarter**. Nader onderzoek soortgericht onderzoek kan uitsluiten of bevestigen of de soort aanwezig is.
- Het plangebied maakt mogelijk deel uit van het overwinteringsgebied van **poelkikker**. Nader onderzoek soortgericht onderzoek kan uitsluiten of bevestigen of de soort aanwezig is.
- Groei- en verblijfplaatsen van beschermde flora, grondgebonden zoogdieren, vissen, reptielen en ongewervelden zijn gezien de terreinkenmerken, habitateisen en bekende verspreidingsgegevens uitgesloten.

5.2 Gebiedsbescherming

Uit de quickscan Wet natuurbescherming ten aanzien van gebiedsbescherming wordt het volgende geconcludeerd:

Natura 2000

Het plangebied ligt buiten Natura 2000-gebied. Het dichtstbijzijnde gebied ligt op circa 7 kilometer afstand. Vanwege deze afstand, de potentiële effecten, bekende dosis-effectrelaties en de aard/omvang van de voorgenomen ontwikkeling, zijn indirecte effecten, inclusief stikstofdepositie, op voorhand uitgesloten.

Natuurnetwerk Nederland

Het plangebied ligt buiten het Natuurnetwerk Nederland (en natuur buiten het NNN). Het voorgenomen plan heeft gezien de afstand tot deze gebieden (> 0.95 kilometer) en de aard en omvang van de plannen geen effect op deze gebieden. Vervolgstappen ten aanzien van het NNN zijn niet aan de orde.

5.3 Advies en vervolgstappen

Soortgericht nader onderzoek

Om te bepalen of er nesten of verblijfplaatsen van beschermde soorten aanwezig zijn in het plangebied is aanvullend onderzoek nodig. Alleen dan kan bepaald worden of er bij de voorgenomen werkzaamheden sprake is van overtreding van verbodsbepalingen uit de Wet natuurbescherming. De soorten waarvoor onderzoek een geschikte habitat biedt worden hieronder besproken.

Boerenwaluw

Nesten van boerenwaluwen zijn jaarrond beschermd als er geen voldoende alternatieven in de omgeving aanwezig zijn om te nestelen. Mogelijk zijn de te slopen stallen (locatie 1 en 2) en de te verbouwen woonboerderij met schuur (locatie 5 en 6) de enige locatie in de directe omgeving is waar ze kunnen broeden. In dat geval zijn deze nesten beschermd en is een ontheffing nodig. Nader onderzoek naar mogelijkheden in de omgeving is nodig om uit te sluiten of de soort ontheffingsplichtig is.

Huismus

Voor het nader onderzoek naar huismus wordt de methode uit het Soortinventarisatieprotocol van het Netwerk Groene Bureaus aangehouden (Netwerk Groene Bureaus, 2017). Huismusonderzoek vindt plaats middels twee veldbezoeken in de periode april - 20 juni.

Poelkikker

Leidraad voor het onderzoek naar de poelkikker is het Soortinventarisatieprotocol in het kader van de Wet natuurbescherming (versie juli 2017) van Netwerk Groene Bureaus.

Steenmarter

Nader onderzoek naar steenmarter kan jaarrond worden uitgevoerd en bestaat uit het plaatsen en controleren van wildcamera's en sporenonderzoek. Het onderzoek neemt enkele weken in beslag.

Vleermuis

Leidraad voor vleermuisonderzoek is het vleermuisprotocol van 2021 (Vleermuisvakberaad Netwerk Groene Bureaus, Zoogdiervereniging (2021)). Voor een volledig vleermuisonderzoek zijn meerdere veldbezoeken nodig in de periode half mei - september.

Afhankelijk van de resultaten wordt bepaald of maatregelen en/of een ontheffing nodig zijn.

Overige broedvogels

Binnen en in de directe omgeving van het plangebied kunnen diverse (niet jaarrond beschermde) vogels tot broeden komen. Voor alle inheemse vogelsoorten geldt een verbod op handelingen die soorten, nesten, eieren of vaste rust-of verblijfplaatsen beschadigen.

Voor werkzaamheden met schadelijke effecten op broedvogels wordt veelal geen ontheffing verleend, omdat het uitvoeren van de werkzaamheden buiten het broedseizoen over het algemeen een goed alternatief vormt. In het kader van de Wet natuurbescherming wordt voor het broedseizoen geen standaardperiode gehanteerd, omdat deze per soort en vaak per jaar kan verschillen. Van belang is of een broedgeval wordt verstoord, ongeacht de datum. Voor de meeste soorten kan de periode tussen maart en september worden aangehouden als broedseizoen. Dit is echter afhankelijk van de soort en van de klimatologische omstandigheden.

Bij uitvoering van de werkzaamheden in het broedseizoen wordt geadviseerd potentiële nestlocaties vóór het broedseizoen ongeschikt te maken voor vogels. Ook kan ervoor worden gekozen de werkzaamheden voor het broedseizoen op te starten en continue door te werken, zodat vogels buiten de invloedssfeer van de werkzaamheden geschikte broedgelegenheden zullen zoeken.

Wanneer de werkzaamheden in het broedseizoen worden opgestart en de locaties niet van tevoren dicht gezet kunnen worden, moet de locatie voorafgaand aan de werkzaamheden worden vrijgegeven door een ervaren ecoloog (broedvogelcheck). Indien bij de controle in gebruik zijnde nesten van vogels, of in aanbouw zijnde nesten worden aangetroffen moet een zorgvuldige werkwijze worden bepaald of dienen de werkzaamheden worden uitgesteld tot het nest niet meer in gebruik is.

Zorgplicht

Wij merken op dat te allen tijde de zorgplicht blijft gelden. Deze zorgplicht houdt in dat nadelige gevolgen voor flora en fauna zoveel mogelijk moeten worden voorkomen. Deze zorg geldt voor alle individuen van in Nederland voorkomende soorten planten en dieren, ongeacht of deze soort beschermd is en ongeacht of ontheffing of vrijstelling is verleend.

5.4 Verantwoording

De conclusies en adviezen zijn van toepassing op de door de opdrachtgever aangegeven en in hoofdstuk 1.4 beschreven ontwikkelingen. Indien deze wijzigen of er ook andere werkzaamheden worden uitgevoerd, dient er een herbeoordeling plaats te vinden.

De initiatiefnemer of opdrachtgever is verantwoordelijk voor het gebruik van de rapportage. Eco Reest BV aanvaardt dan ook geen aansprakelijkheid voor de inhoud, interpretaties of conclusies indien gebruik wordt gemaakt van deelaspecten van deze rapportage, zonder verwijzing naar de volledige rapportage.

Bovendien aanvaardt Eco Reest BV geen aansprakelijkheid voor kosten en vertraging die optreden als gevolg van het voorkomen van beschermde flora en fauna.

GERAADPLEEGDE BRONNEN

Literatuur / documenten

Broekmeyer, M.E.A. et al. (2014). Update effectenindicator Natura 2000. Wageningen, Alterra, voorjaar 2014.

Broekmeyer, M.E.A. (redactie) (2006). Effectenindicator Natura 2000-gebieden; achtergronden en verantwoording ecologische randvoorwaarden en storende factoren. Wageningen, Alterra, Alterrapport 1375, oktober 2006.

BIJ12 (2017). Kennisdocument Gewone dwergvleermuis *Pipistrellus pipistrellus*. Versie 1.0, juli 2017.

BIJ12 (2017). Kennisdocument Gierzwaluw *Apus apus*. Versie 1.0, juli 2017.

BIJ12 (2017). Kennisdocument Huismus *Passer domesticus*. Versie 1.0, juli 2017.

BIJ12. (2017). Kennisdocument Poelkikker *Rana lessonae*. Versie 1.0, juli 2017.

BIJ12. (2017). Kennisdocument Kerkuil *Tyto alba*. Versie 1.0, juli 2017.

BIJ12. (2017). Kennisdocument Steenuil *Athene noctua*. Versie 1.0, juli 2017.

Dietz, C., O. von Helversen, D. Nill (2011): Vleermuizen; Alle soorten van Europa en noordwest-Afrika, De Fontein / Tirion Uitgevers B.V., Utrecht.

Netwerk Groene Bureaus, werkgroep 'Standaarden en protocollen' (2017). Soortinventarisatieprotocollen in het kader van de Wet natuurbescherming, versie juli 2017.

Provincie Drenthe (2018). Omgevingsverordening 2018. Versie 3 oktober 2018, vastgesteld door Provinciale Staten.

Vegte, F, van der, J. Bosman & D. Logemann (2014). Effectafstanden Natura 2000-gebieden Veluwe en Rijntakken. Arcadis, 18 februari 2014.

Vleermuisvakberaad Netwerk Groene Bureaus, Zoogdiervereniging (2017). Vleermuisprotocol 2017, maart 2017.

Wortelboer, R. 2015. Gierzwaluwen nader bekeken: tien jaar waarnemingen met camera's bij nesten. *Limosa* 88 (2015): 57-73.

Internet

Ministerie van LNV - Natura 2000-gebieden. Geraadpleegd op 18 januari 2021, van <https://www.natura2000.nl/>

Nationale Databank Flora en Fauna. Geraadpleegd op 09 januari 2021, van www.NDFF.nl¹

¹ In dit rapport worden gegevens gebruikt welke (deels) afkomstig zijn uit de NDFF. Deze mag niet zonder toestemming van BIJ12 worden verstrekt aan derden of op enige andere wijze openbaar gemaakt worden.

Overheid (2020). Wetstekst Wet natuurbescherming. Geraadpleegd op 18 januari 2021, van <https://wetten.overheid.nl/BWBR0037552/2020-01-01>.

Provincie Overijssel (2019). Lijst vrijgestelde soorten, van https://overijssel.tercera-ro.nl/SiteData/9923/Publiek/BV00026/b_NL.IMRO.9923.Verordening2017-GV06_846.pdf

Ruimtelijkeplannen (2021). Het landelijke portaal voor ruimtelijke plannen. Geraadpleegd op 18 januari 2021, van <https://www.ruimtelijkeplannen.nl/web-roo/roo/index>

Vogelbescherming¹ (2020). Gierzwaluw. Geraadpleegd op 18 januari 2021, van <https://www.vogelbescherming.nl/ontdek-vogels/kennis-over-vogels/vogelgids/vogel/gierzwaluw>

Vogelbescherming² (2020). Huismus. Geraadpleegd op 18 januari 2021, van <https://www.vogelbescherming.nl/ontdek-vogels/kennis-over-vogels/vogelgids/vogel/huisumus>

Vogelbescherming (2021) Steenmarter, Geraadpleegd op 18 januari 2021, van <https://www.zoogdiervereniging.nl/zoogdiersoorten/steenmarter>

BIJLAGE 1

OVERZICHT VRIJGESTELDE SOORTEN

PROVINCIE DRENTHE

Vrijgestelde soorten (artikel 3.10 eerste lid) Provincie Drenthe	
Zoogdieren	Aardmuis (<i>Microtus agrestis</i>) Bosmuis (<i>Apodemus sylvaticus</i>) Bunzing (<i>Mustela putorius</i>) Dwergmuis (<i>Micromys minutus</i>) Dwergspitsmuis (<i>Sorex minutus</i>) Egel (<i>Erinaceus europaeus</i>) Gewone bosspitsmuis (<i>Sorex araneus</i>) Haas (<i>Lepus europeus</i>) Hermelijn (<i>Mustela erminea</i>) Huisspitsmuis (<i>Crocidura russula</i>) Konijn (<i>Oryctolagus cuniculus</i>) Ondergrondse woelmuis (<i>Pitymys subterraneus</i>) Ree (<i>Capreolus capreolus</i>) Rosse woelmuis (<i>Clethrionomys glareolus</i>) Tweekleurige bosspitsmuis (<i>Sorex coronatus</i>) Veldmuis (<i>Microtus arvalis</i>) Vos (<i>Vulpes vulpes</i>) Wezel (<i>Mustela nivalis</i>) Woelrat (<i>Arvicola terrestris</i>)
Amfibieën	Bruine kikker (<i>Rana temporaria</i>) Gewone pad (<i>Bufo bufo</i>) Kleine watersalamander (<i>Triturus vulgaris</i>) Meerkikker Pelophylax ridibundus (<i>Rana ridibunda</i>) Middelste groene kikker / Bastaardkikker (<i>Pelophylax klepton esculentus</i> <i>Rana esculenta</i>)

Bron: Provincie Drenthe (2018) Omgevingsverordening 2018 - Bijlage IV: Soortenvrijstellingslijst voor ruimtelijke ingrepen en bestendig beheer.